مهارت‌های زبان بدن برای بازجویی موفق با تأکید بر شکل چهره‌ی صورت

محمدمهدی محمدی[1] محمدامین رنجبران[2]

چکیده

در دنیای پیچیده بازجویی‌ها، زبان بدن به عنوان یک ابزار قدرتمند برای کسب اطلاعات و درک واقعیت‌های پنهان شناخته می‌شود. این مقاله به بررسی عمیق مهارت‌های زبان بدن می‌پردازد که می‌توانند در فرآیند بازجویی به کار گرفته شوند تا به نتایج دقیق‌تر و مؤثرتری دست یابیم. ما از طریق تحلیل دقیق حرکات، حالات چهره، و الگوهای تنفسی، به شناسایی نشانه‌هایی می‌پردازیم که ممکن است به دروغ یا پنهان‌کاری اشاره داشته باشند.

در این مقاله با معرفی مفاهیم پایه‌ای زبان بدن آغاز می‌شود و سپس به تشریح تکنیک‌های پیشرفته‌تری با تاکید بر حرکات صورت می‌پردازد که در بازجویی‌های حرفه‌ای مورد استفاده قرار می‌گیرند. ما به بررسی مطالعات موردی می‌پردازیم که نشان می‌دهند چگونه تفسیر صحیح زبان بدن می‌تواند به کشف اطلاعات کلیدی منجر شود و چگونه نادیده گرفتن این نشانه‌ها می‌تواند به اشتباهات جدی در قضاوت منجر شود. بخشی از مقاله به آموزش و تمرین مهارت‌های زبان بدن با تاکید بر میمیک صورت اختصاص دارد.

---

۱ . پژوهشگر دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین (ع).

۲. مدرس دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین(ع).

همچنین، به اهمیت درک فرهنگی و زمینه‌های اجتماعی در تفسیر زبان بدن اشاره می‌کنیم، زیرا این عوامل می‌توانند بر تفسیر حرکات بدنی تأثیر بگذارند.

در نهایت ما به این نتیجه می‌رسیم که مهارت‌های زبان بدن، هنگامی که به درستی و با دقت به کار گرفته شوند، می‌توانند به ابزاری قدرتمند برای کشف حقیقت و موفقیت در بازجویی تبدیل شوند.

واژگان‌کلیدی: حرکت شناسی ، زبان بدن ، بازجویی ، میمیک (شکل چهره ی صورت).

مقدمه

در دنیای پیچیده و حساس بازجویی‌ها، توانایی خواندن و تفسیر زبان بدن می‌تواند تفاوت بین موفقیت و شکست را رقم بزند. زبان بدن، به عنوان یک ابزار قدرتمند در ارتباطات غیرکلامی، نقش حیاتی در کشف حقیقت و درک احساسات و نیت‌های افراد دارد. یکی از جنبه‌های مهم زبان بدن که در بازجویی‌ها بسیار مورد توجه قرار می‌گیرد، میمیک صورت است. میمیک صورت (شکل چهره ی صورت) به مجموعه‌ای از حرکات و تغییرات ظریف در عضلات صورت اشاره دارد که به طور ناخودآگاه احساسات و واکنش‌های درونی فرد را منعکس می‌کند. در این مقاله، به بررسی تکنیک‌های زبان بدن برای بازجویی موفق با تاکید بر میمیک صورت خواهیم پرداخت. ابتدا به اهمیت زبان بدن در بازجویی‌ها و نقش آن در کشف حقیقت می‌پردازیم ، سپس به بررسی میمیک صورت و چگونگی تفسیر آن در بازجویی‌ها خواهیم پرداخت. در نهایت، تکنیک‌های عملی و کاربردی برای استفاده از زبان بدن و میمیک صورت در بازجویی‌ها را معرفی خواهیم کرد.

زبان بدن به عنوان یک ابزار ارتباطی غیرکلامی، می‌تواند اطلاعات زیادی درباره احساسات و نیت‌های فرد ارائه دهد. در بازجویی‌ها، توانایی خواندن و تفسیر زبان بدن می‌تواند به بازجو کمک کند تا به حقیقت نزدیک‌تر شود و از فریب و دروغ‌گویی جلوگیری کند. حرکات بدن، تغییرات در حالت چهره، تماس چشمی، و حتی نحوه نشستن و ایستادن فرد می‌تواند نشانه‌هایی از صداقت یا عدم صداقت او باشد. میمیک صورت به مجموعه‌ای از حرکات و تغییرات ظریف در عضلات صورت اشاره دارد که به طور ناخودآگاه احساسات و واکنش‌های درونی فرد را منعکس می‌کند. این حرکات و تغییرات

می‌توانند شامل تغییرات در حالت چشم‌ها، لب‌ها، ابروها، و حتی تنش‌های عضلانی در ناحیه صورت باشند. میمیک صورت به عنوان یک پنجره به احساسات درونی فرد، می‌تواند به بازجو کمک کند تا به درک بهتری از وضعیت روانی و احساسی فرد برسد.

برای استفاده موثر از زبان بدن و میمیک صورت در بازجویی‌ها، بازجو باید به چند نکته کلیدی توجه کند. اولا بازجو باید توانایی خواندن و تفسیر حرکات و تغییرات ظریف در صورت فرد را داشته باشد. این شامل توجه به تغییرات در حالت چشم‌ها، لب‌ها، ابروها، و تنش‌های عضلانی در ناحیه صورت است. ثانیاً، بازجو باید بتواند این تغییرات را در زمینه و شرایط خاص بازجویی تفسیر کند. علاوه بر این، بازجو باید به نحوه نشستن و ایستادن فرد نیز توجه کند. بازجو باید به نحوه استفاده از زبان بدن خود نیز توجه کند. استفاده از زبان بدن مثبت و باز می‌تواند به ایجاد اعتماد و ارتباط بهتر با فرد کمک کند.

در نهایت، توانایی خواندن و تفسیر زبان بدن و میمیک صورت می‌تواند به بازجو کمک کند تا به درک بهتری از وضعیت روانی و احساسی فرد برسد و از این طریق به کشف حقیقت نزدیک‌تر شود. با استفاده از تکنیک‌های عملی و کاربردی برای استفاده از زبان بدن و شکل چهره ی صورت، بازجو می‌تواند بازجویی‌های موفق‌تری داشته باشد و به نتایج بهتری دست یابد.

بیان مسئله

بازجویی موفق، فراتر از پرسش و پاسخ‌های ساده، به درک عمیق‌تری از رفتار و ارتباطات غیرکلامی نیاز دارد. زبان بدن، به عنوان یکی از اجزای کلیدی ارتباطات انسانی، می‌تواند اطلاعاتی را فراهم آورد که گاهی اوقات از طریق کلام قابل دسترسی نیستند. مهارت‌های تفسیر زبان بدن می‌توانند به بازجویان کمک کنند تا نشانه‌های ناگفته‌ای را که ممکن است به دروغ یا پنهان‌کاری اشاره داشته باشند، تشخیص دهند. با این حال، عدم آگاهی یا توجه ناکافی به این مهارت‌ها می‌تواند منجر به نتایج نادرست و حتی اعترافات غلط شود که پیامدهای قانونی و اخلاقی جدی به دنبال دارد. عدم توجه به زبان بدن در بازجویی می‌تواند منجر به از دست دادن اطلاعات حیاتی و سوء تفسیر شواهد شود.

ما در این مقاله به دنبال پاسخ به سوالاتی همچون: آیا زبان بدن میتواند در موفق بودن بازجویی تاثیر بگذارد؟ با چه تکنیک های زبان بدن میتوان موفق شد؟ وسوالاتی از این دست هستیم.

تحقیقات نشان داده‌اند که میکرو ابرازهای چهره، حرکات بدنی، و الگوهای تنفسی می‌توانند نشان‌دهنده‌ی احساسات و افکار مختلف باشند که هنگام دروغ گفتن و تحت فشار قرار گرفتن، بروز می‌کنند. این مقاله به بررسی اهمیت مهارت‌های زبان بدن در بازجویی موفق و چگونگی تاثیر آن‌ها بر نتایج تحقیقات می‌پردازد. هدف از این تحقیق، ارتقاء کیفیت بازجویی‌ها و کاهش خطاهای قضایی است. توانایی خواندن و تفسیر زبان بدن می‌تواند به بازجویان کمک کند تا اطلاعات مهمی را از مظنونین استخراج کنند، حتی زمانی که آن‌ها سعی در پنهان کردن حقیقت دارند.

بازجویی‌های موفق نیازمند درک دقیق و تفسیر صحیح نشانه‌های غیرکلامی هستند. این مهارت‌ها به بازجویان اجازه می‌دهند تا فراتر از کلمات بیان شده، به درک عمیق‌تری از حالات و نیات فرد مورد بازجویی دست یابند. این مقاله به بررسی چگونگی استفاده از مهارت‌های زبان بدن برای افزایش اثربخشی بازجویی‌ها و کشف حقیقت می‌پردازد.

در این مقاله، ما به بررسی تکنیک‌ها و روش‌های مختلفی که بازجویان می‌توانند برای تشخیص و تفسیر زبان بدن استفاده کنند، می‌پردازیم. همچنین، به اهمیت آموزش و توسعه مهارت‌های زبان بدن برای بازجویان و نقش آن در کاهش خطاهای قضایی و افزایش دقت در بازجویی‌ها توجه خواهیم کرد. این مقاله همچنین به بررسی چالش‌ها و محدودیت‌های موجود در تفسیر زبان بدن و راه‌هایی برای غلبه بر این محدودیت‌ها می‌پردازد.

زبانشناسی بدن از دوران باستان تا کنون تحول یافته است. در قرن بیستم، با پژوهشهای آلبرت مهرابیان و پل اکمن، به عنوان یک رشته علمی مستقل شناخته شد. در دوران معاصر، با پیشرفت تکنولوژی، مطالعات زبان بدن به سطح جدیدی رسیده و در زمینههای مختلف از جمله روانشناسی، بازاریابی و امنیت استفاده میشود(البرزی،۱۳۸۸:۶). آموزش زبان بدن نیز به عنوان یک مهارت ضروری در محیطهای کاری و اجتماعی مورد توجه قرار گرفته است.

ما در این مقاله به دنبال ارائه یک چارچوب جامع برای درک و استفاده از زبان بدن در بازجویی‌ها هستیم. با توجه به اینکه زبان بدن می‌تواند تحت تاثیر عوامل فرهنگی و فردی متفاوت باشد، این مقاله به بررسی نحوه تطبیق دادن تکنیک‌های تفسیر زبان بدن با پیش‌زمینه‌های مختلف فرهنگی و شخصیتی می‌پردازد. با ارائه دیدگاه‌های نوین و رویکردهای علمی، این مقاله به دنبال ارتقاء دانش و مهارت‌های بازجویان در استفاده از زبان بدن به عنوان ابزاری برای کشف حقیقت است.

اهداف

هدف از پژوهش درباره مهارت‌های زبان بدن برای بازجویی موفق، شناسایی و به کارگیری روش‌های ارتباطی غیرکلامی است که می‌توانند به کشف حقیقت و اطلاعات دقیق کمک کنند. این تحقیق به دنبال درک بهتر نشانه‌های غیرکلامی است که می‌توانند نشان‌دهنده‌ی صداقت یا فریب باشند و به بازجویان این امکان را می‌دهند که با استفاده از روش‌های مبتنی بر اعتماد و جمع‌آوری اطلاعات، به جای روش‌های اجباری، به نتایج موثرتری دست یابند.

این مقاله به ارائه‌ی دانش و مهارت‌های لازم برای تشخیص دقیق میکرو ابرازهای چهره و سایر حرکات بدنی که ممکن است در لحظات کلیدی بازجویی ظاهر شوند، کمک کنند.

در نهایت، هدف از این پژوهش ، ارتقاء کیفیت بازجویی‌ها و کاهش خطاهای قضایی است. با افزایش دانش در این زمینه، می‌توان به بازجویان کمک کرد تا محیط‌های بازجویی موثرتری ایجاد کنند و از اعترافات غلط و نتایج نادرست جلوگیری نمایند. این مقاله نه تنها برای بازجویان بلکه برای همه‌ی کسانی که در زمینه‌های ارتباطی کار می‌کنند، ارزشمند است و می‌تواند به بهبود تعاملات انسانی در سطوح مختلف کمک کند.

اهمیت و ضرورت

اهمیت

زبان بدن به عنوان یکی از جنبه‌های اساسی ارتباطات غیرکلامی، نقش مهمی در فرآیند بازجویی دارد. توانایی خواندن و تفسیر زبان بدن می‌تواند به بازجویان کمک کند تا اطلاعات مهمی را از مظنونین استخراج کنند، حتی زمانی که آن‌ها سعی در پنهان کردن حقیقت دارند. زبان بدن شامل حرکات بدنی، حالات چهره، تماس چشمی و الگوهای تنفسی است که می‌تواند نشان‌دهنده‌ی حالات درونی و احساسات فرد باشد.

در بازجویی، تشخیص میکرو ابرازهای چهره که نشان‌دهنده‌ی احساسات گذرا هستند، می‌تواند بسیار مفید باشد. این ابرازهای کوتاه مدت ممکن است در لحظات کلیدی ظاهر شوند و به بازجو این امکان را می‌دهند که بر روی نقاط ضعف در داستان مظنون تمرکز کند. به عنوان مثال، اگر یک فرد هنگام صحبت کردن در مورد یک رویداد خاص، ناگهان ابروهای خود را بالا ببرد یا اگر چشمانش گسترده شود، این می‌تواند نشانه‌ای از تعجب یا ترس باشد که نیاز به بررسی بیشتر دارد.

بازجویان همچنین باید به تغییرات در تن صدا و سرعت گفتار توجه کنند. تغییرات ناگهانی در این عوامل می‌تواند نشان‌دهنده‌ی استرس یا ناراحتی باشد. علاوه بر این، تغییر در استفاده از ضمایر و سایر عناصر زبانی می‌تواند نشان‌دهنده‌ی تلاش برای فاصله گرفتن از یک رویداد یا شخص باشد.

یکی دیگر از جنبه‌های مهم زبان بدن، تماس چشمی است. تماس چشمی مداوم می‌تواند نشان‌دهنده‌ی صداقت باشد، در حالی که اجتناب از تماس چشمی ممکن است نشان‌دهنده‌ی احساس گناه یا دروغگویی باشد. با این حال، بازجویان باید مراقب باشند تا از فرهنگ و عادات فردی مظنون نیز آگاه باشند، زیرا تفسیر زبان بدن می‌تواند بسته به پیش‌زمینه‌های فرهنگی متفاوت باشد.

ضرورت

عدم توجه به زبان بدن در بازجویی می‌تواند منجر به از دست دادن اطلاعات حیاتی و سوء تفسیر شواهد شود. زبان بدن، که شامل حرکات بدنی، حالات چهره، و الگوهای تنفسی است، می‌تواند نشان‌دهنده‌ی احساسات واقعی و نیات پنهانی فرد باشد. بدون توجه

به این نشانه‌ها، بازجویان ممکن است نتوانند دروغ‌ها یا تناقض‌های موجود در بیانیه‌های مظنون را تشخیص دهند.

تحقیقات نشان داده‌اند که ابرازهای چهره، لحن صدا، و حرکات بدنی می‌توانند نشان‌دهنده‌ی احساسات و افکار مختلف باشند که هنگام دروغ گفتن و تحت فشار قرار گرفتن، بروز می‌کنند. اگر بازجویان این نشانه‌ها را نادیده بگیرند، ممکن است فرصت‌هایی برای عمیق‌تر کردن تحقیقات و پرسش‌های موثرتر را از دست بدهند.

علاوه بر این، عدم توجه به زبان بدن می‌تواند به ایجاد یک محیط بازجویی ناکارآمد منجر شود، جایی که مظنون ممکن است احساس راحتی کند و اطلاعات کمتری را فاش سازد. این می‌تواند به نتایج نادرست و حتی اعترافات غلط منجر شود، که تبعات قانونی و اخلاقی جدی به دنبال دارد.

سوالات پژوهش

سوال اصلی

مهارت های زبان بدن برای بازجویی موفق کدام است؟

سوالات فرعی

۱. کدام حرکات بدنی ممکن است نشانه استرس یا اضطراب باشند؟
۲. هنگام بازجویی چه نوع تماس چشمی حکایت از صداقت دارد؟
۳. چه حرکات بدنی نشان دهنده اعتماد به نفس هستند و چگونه میتوان ان را تشخیص داد؟
۴. مهارت های تشخیص تغییر شکل چهره ی صورت در هنگام بازجویی کدام است؟

پشینه پژوهش

دیوید ماتسوموتو و همکاران (۲۰۱۴) در مقاله "Reading People Behavioral Anomalies and Investigative Interviewing"به بررسی نشانه‌های رفتاری و تأثیر آن‌ها در مصاحبه‌های تحقیقاتی می‌پردازد. نویسندگان، دیوید ماتسوموتو، لیزا جی ، اسکینر و

هیسونگ سی ، هوانگ تأکید می‌کنند که توجه به این نشانه‌ها می‌تواند به کشف دروغ و فهم بهتر شخصیت، انگیزه‌ها و قصدهای مظنونین کمک کند.در این مقاله، نشانه‌های رفتاری به عنوان اندیکاتورهایی تعریف می‌شوند که نشان‌دهنده‌ی افکار و احساسات فرد فراتر از محتوای کلامی هستند. این اندیکاتورها می‌توانند شامل نشانه‌هایی از قصد خصمانه، رفتار مشکوک، صداقت یا دروغگویی، یا موضوعات و دغدغه‌های مهم برای مصاحبه‌شونده باشند.یکی از موضوعات مهمی که در مقاله به آن پرداخته شده، تفاوت بین اندیکاتورهای تأیید شده و غیر تأیید شده است. اندیکاتورهای تأیید شده دارای شواهد علمی و میدانی هستند که ارتباط بین رفتار و افکار یا احساسات خاصی را تأیید می‌کنند. در حالی که اندیکاتورهای غیر تأیید شده فاقد چنین داده‌هایی هستند.

مقاله همچنین به اهمیت سؤالاتی که بازجویان باید بر اساس مشاهدات خود از نشانه‌های رفتاری بپرسند، می‌پردازد. این سؤالات می‌توانند شامل این باشند که کدام رفتارها نشانه‌های معناداری هستند و کدام یک صرفاً سر و صدا هستند، و کدام نشانه‌ها می‌توانند راهنمایی برای تحقیقات بیشتر و سؤالات باشند.در نهایت، مقاله بر این نکته تأکید می‌کند که افراد معمولاً نمی‌دانند که این اندیکاتورها را نشان می‌دهند و این اطلاعات می‌توانند به بازجویان برتری اطلاعاتی بدهند که آن‌ها را در فرآیند مصاحبه راهنمایی کند و به آن‌ها کمک کند تا مصاحبه‌ها را به پایان برسانند.

جان بودن (۲۰۱۴) در مقاله "Quickly read, analyze, and interpret body language"رویکردی عملی برای تحلیل زبان بدن در مصاحبه‌ها و بازجویی‌ها ارائه می‌دهد. بودن پنج دسته رفتار عمومی را معرفی می‌کند که باید در طول یک مصاحبه یا بازجویی جستجو شوند. این دسته‌بندی‌ها شامل رفتارهایی نیستند که همه رفتارها را در بر می‌گیرند، بلکه تنها دسته‌بندی‌های عمومی رفتاری هستند.او نموداری مرجع را برای کمک به دانش‌آموزان در خواندن سریع و شناسایی رفتار ترسیم کرد. این نمودار به آن‌ها کمک کرد تا انواع زبان بدن را به دو دسته "حقیقت و فریب" تقسیم کنند. بعداً، دسته‌های "رفتار مثبت یا منفی" و "رفتار نشانگر" را اضافه کرد. رفتار نشانگر، رفتاری است که ما مشاهده می‌کنیم تا تعیین کنیم که موضوع در کدام مرحله قرار دارد، بنابراین می‌توانیم با پاسخ مناسب "Coordinated Behavior Response (CBR)" واکنش نشان دهیم.

مقاله تأکید می‌کند که رفتارهای مثبت یا منفی نشان می‌دهد که آیا موضوع از ایده مورد بحث خوشش می‌آید یا خوشش نمی‌آید. به عنوان مثال، اگر شما از یک موضوع در مورد سرقت پول سؤال کنید و فرد به شما پاسخ دهد که این پول ممکن است به دلیل یک خطای حسابداری باشد و بعداً پیدا شود، این رفتار اغلب به عنوان رفتار صادقانه تلقی می‌شود. با این حال، فرد به ایده‌ای که سرقتی صورت نگرفته است پاسخ می‌دهد و این به عنوان فریب تفسیر می‌شود.

تام پراتر (۲۰۱۸) در پایان‌نامه "Body Language and Interrogations" به بررسی نقش زبان بدن در فرآیند بازجویی و تحقیقات جنایی می‌پردازد. این پژوهش تأکید دارد که چگونه تفسیر دقیق حرکات بدنی، حالات چهره، و نشانه‌های غیرکلامی می‌تواند به کشف حقیقت و درک بهتر انگیزه‌ها و رفتارهای مظنونین کمک کند .در این پایان‌نامه، تکنیک‌های مختلفی برای خواندن زبان بدن ارائه شده و به اهمیت توجه به جزئیات ریز حرکات، مانند میکرو–اکسپرشن‌ها (حالات چهره‌ای کوتاه مدت و ناخودآگاه)، اشاره شده است. همچنین، روش‌هایی برای تمرین و بهبود مهارت‌های تفسیر زبان بدن در موقعیت‌های بازجویی مورد بحث قرار گرفته است.نویسنده بر این باور است که زبان بدن می‌تواند اطلاعاتی را فاش کند که از طریق گفتار به دست نمی‌آید و این اطلاعات می‌توانند در تعیین صداقت یا فریبکاری مظنونین بسیار مؤثر باشند. پایان‌نامه با بررسی مطالعات موردی و تجزیه و تحلیل واقعیت‌های بازجویی، به ارائه دیدگاه‌های عملی در این زمینه می‌پردازد.

فاطمه اسماعیلی (۱۴۰۲) در مقاله "زبان بدن در مصاحبه شغلی ۱۳ نکته کاربردی" به اهمیت زبان بدن در مصاحبه‌های شغلی می‌پردازد. این مقاله تأکید دارد که زبان بدن شامل حرکات چهره، بدن، و اشارات چشم است که می‌توانند احساسات، نگرانی‌ها، و افکار ناگفته کاندیدا را برای مصاحبه‌کننده نمایان سازند.

برخی نکات برجسته از این مقاله عبارتند از:

۱. نشستن و ایستادن صاف و محکم نشانه‌ای از قدرت و اعتماد به نفس است.
۲. حرکات ملایم و طبیعی سر، مانند تکان دادن سر به موافقت، نشانه‌ای از تمرکز و تأکید است.
۳. تنفس عمیق و آرام به کنترل استرس و بهبود آرامش کمک می‌کند.

۴. استفاده از حرکات هماهنگ با کلام، مانند تکان دادن سر به موافقت در هنگام ابراز رضایت، صحبت‌های ما را تأیید می‌کند.

۵. تمرکز بر جهت بدن و نگاه به مصاحبه‌کننده نشانه‌ای از تمرکز و اهتمام است.این مقاله به کاندیداها توصیه می‌کند که حرکات بدن خود را کنترل کرده و رفتارهای مناسبی را از طریق آن انتقال دهند و به مصاحبه‌کنندگان توصیه می‌کند که به این نشانه‌ها توجه کنند و توانایی تفسیر صحیح آن‌ها را داشته باشند.

اما در پایان در پژوهش ها به زبان فارسی ، مقاله پیش رو جزو اولین مقاله های کابرد زبان بدن در بازجویی می‌باشد و تا هم اکنون در میان پژوهشگران فارسی زبان به صورت متمرکز به این حوزه پرداخته نشده است.

مبانی نظری

زبان بدن

زبان بدن به استفاده از رفتارهای فیزیکی، به جای کلمات، برای بیان یا انتقال اطلاعات اشاره دارد. این رفتارها شامل حالات چهره، وضعیت بدن، حرکات، حرکت چشم، لمس و استفاده از فضا می‌شود (پیز،۲۰۰۶:۲۵).

زبان بدن نوعی ارتباط است که در آن از رفتارهای فیزیکی بر خلاف کلمات برای بیان یا انتقال اطلاعات استفاده می شود. چنین رفتاری شامل حالات چهره ، وضعیت بدن، حرکات ، حرکت چشم، لمس و استفاده از فضا است. اصطلاح زبان بدن معمولاً در مورد افراد به کار می رود اما ممکن است در مورد حیوانات نیز به کار رود(فرناندو و دیگران،۲۰۰۲:۱۸۹).

زبان بدن به مجموعه‌ای از رفتارهای غیرکلامی اشاره دارد که از طریق حرکات بدن به صورت خودکار و ناخودآگاه منتقل می‌شوند. این رفتارها می‌توانند شامل حالات چهره، حرکات دست، وضعیت بدن، تماس چشمی و سایر علائم باشند که همگی بخشی از فرایند ارتباطی ما هستند(ناوارو،۲۰۱۸:۳۰).

زبان بدن به مجموعه‌ای از حرکات و موقعیت‌های بدنی اشاره دارد که بدون استفاده از کلمات، احساسات و افکار فرد را به دیگران منتقل می‌کند. این حرکات می‌توانند شامل

تغییرات در حالت چهره، حرکات دست‌ها، وضعیت ایستادن و نشستن، تماس چشمی و سایر علائم غیرکلامی باشند که همگی نقش مهمی در ارتباطات انسانی دارند(کوهنکه،۲۰۱۵).

میمیک

میمیک به عنوان حرکات و تغییرات چهره‌ای تعریف شده است که احساسات و عواطف را بیان می‌کنند. این حرکات شامل لبخند، اخم، بالا بردن ابروها و غیره است که به وسیله عضلات صورت انجام می‌شود(ناوارو،۲۰۱۵:۲۴).

انسان‌ها و هنرپیشه‌های که اعمال و احساسات را به وسیله حرکات بروز داده و یا نمایش می‌دهند. فن تقلید و مجسم کردن اعمال واحساسات به وسیله حرکات (بدون تکلم) را اصطلاحا میمیک چهره می نامند(میر،۱۴۰۳).

لیمبیک

از نظر اصطلاحی، دستگاه لیمبیک (یا سیستم لیمبیک) مجموعه‌ای از ساختارهای مغزی است که در هر دو سمت تالاموس و زیر لوب گیجگاهی داخلی مخ قرار دارند. این دستگاه نقش مهمی در تنظیم هیجانات، رفتار، حافظه بلندمدت و برخی از عملکردهای اتونوم و درون‌ریز دارد(جوزف،۲۰۲۳).

وقتی فردی احساساتی مانند ترس، خشم یا شادی را تجربه می‌کند، دستگاه لیمبیک این هیجانات را پردازش کرده و پاسخ‌های فیزیکی مرتبط با آن‌ها را ایجاد می‌کند. این پاسخ‌ها می‌توانند شامل تغییرات در حالت چهره، حرکات بدن و حتی تن صدا باشند. به عنوان مثال، وقتی فردی ترسیده است، آمیگدال فعال شده و باعث می‌شود که بدن به حالت دفاعی درآید، مانند جمع شدن شانه‌ها یا باز شدن چشم‌ها(محمدی،بی تا).بنابراین، دستگاه لیمبیک به عنوان مرکز کنترل هیجانات، نقش کلیدی در زبان بدن ایفا می‌کند و می‌تواند به ما کمک کند تا احساسات و نیت‌های دیگران را از طریق نشانه‌های غیرکلامی درک کنیم.

در مطالعه‌ی ارتباطات غیر کلامی مغز لیمبیک محل کنش‌هاست چرا؟ زیرا بخشی از مغز است که فوراً و به صورت واکنشی به جهان اطرافمان واکنش نشان می‌دهد. به این دلیل در قبال اطلاعاتی که از محیط دریافت می‌کند واکنشی حقیقی صادر می‌کند . مغزلیمبیک چون منحصراً مسئول بقایمان است استراحت نمی‌کند و همیشه روشن است.

مغز لیمبیک مرکز هیجانیمان است. از اینجاست که سیگنال‌هایی به بخش‌های مختلف مغز صادر می‌شود و در نتیجه رفتارهایی که به هیجانات یا بقایمان مربوط است هماهنگ می‌شود. زمانی که نمود فیزیکی این رفتارها درپاها ،بالاتنه ،بازوها دست‌ها و صورتمان تجلی می یابد می‌توان آنها را مشاهده و رمزگشایی کرد از آنجا که این واکنش‌ها بدون فکر روی می‌دهند یعنی برخلاف حرفهایمان حقیقی اند. بنابراین وقتی که پای رفتارهای غیر کلامی در میان است مغز لیمبیک صادق ترین مغز تلقی میشود(ناوارو،۳۹:۱۳۹۶)

بازجویی

بازجویی عبارت است از هنر و فن طرح یک رشته سؤالات فنی و قانونی از متهم و یا مظنون به ارتکاب جرم به منظور کسب اطلاعات صحیح درباره جرم واقعه(پرکره،۱۳۹۷).

بازجویی عبارت است از هنر ایجاد شرایط مناسب در شخص بازجویی شونده به منظور کاربرد فنونی در جهت کسب حداکثر اطلاعات در چهارچوب نظام ارزشی شرع مقدس اسلام(بی نام).

مکالمه‌ای میان بازجو و مظنون که به دنبال آن فرد مظنون به مشارکت در یک حادثه خاص و یا گروهی از حوادث متهم می‌شود. بسیاری از شرکت‌ها از کلمه مصاحبه به جای بازجویی استفاده می‌کنند(دیوید و دیگران،۷:۱۳۹۹).

بازجویی به معنی طرح سوالات قانونی از متهم برای کشف حقیقت برایت حقوق دفاعی متهم و تشخیص اتهام درست از نادرست است(مهیمنی ،۱۳۹۰).

بازجو و مصاحبه‌گر

مصاحبه‌گر فردی که در فرایند مصاحبه و بازجویی و تفسیر رفتار کلامی و فیزیکی دارای مهارت است. همان طور که در بالا ذکر شد اصطلاح مصاحبه‌گر و بازجو برای تمایز بین محیط اتهامانه و بدون اتهام استفاده می‌شوند. مظنون فردی که در پرونده اتهاماتش هنوز برطرف نشده است یک مظنون بر اساس این تعریف می‌تواند صادق یا دروغ گو باشد(دیوید و دیگران۷:۱۳۹۹).

مظنون

در حقوق تحقیقات جنایی مظنون به فردی اطلاق می‌شود که رفتار یا شواهدی وجود دارد که او را در مظان اتهام قرار می‌دهد اما هنوز به طور قطعی مجرم شناخته نشده است(بی نام ، ۱۳۹۱).

تفاوت های فرهنگی، قومی و جغرافیایی

مصاحبه‌کننده نیز باید همیشه آگاه باشد که اختلافات ،فرهنگی، قومی و جغرافیایی میتواند موجب تغییرات رفتاری افراد شود. در یک جمعیت آسیایی تماس چشمی ممکن است به طور قابل توجهی کمتر از جمعیت سفید پوست‌ها باشد. در جامعه آسیایی تماس چشمی مستقیم با فردی که در جایگاه قدرت است نادرست می‌باشد. حرکات و رفتارها ممکن است برای فرهنگ‌های خاص معمولی باشد و برای گروه قومی آنها بسیار مناسب باشد(دیوید و دیگران،۶۴:۱۳۹۹).

معرفی تکنیک های زبان بدن

۱. رنگ چهره

گاهی اوقات بدن افراد برخلاف تلاش زیاد آن‌ها، وجود استرس را نشان می‌دهد.تغییر شگرف در رنگ چهره یکی از آن نشانه‌ها است (هنگام بررسی موضوعات استرس زا، چهره و اطراف گردن سوژه به رنگ سفید گچی در می‌آیند. دلیل این امر کاهش خون در مویرگ‌های پوستی است که دقیقاً زیر پوست قرار دارند(والترز،۲۰۳:۱۳۸۵).

۲.پرهیز از تماس چشمی

فرد خاطی چون از قبل سابقه آشنایی با فرد حفاظتی را دارد؛ بنابراین به دلیل شرمندگی سعی دارد که چشم‌هایش با فرد بازجو تلاقی نکند، چون امکان دارد:

الف) شرمندگی باعث شود که لب به اعتراف بگشاید؛

ب) حالت چشمان وی باعث شود که بازجو احساس کند او دروغ می گوید؛

ج) فرد خاطی بین اعتراف یا کتمان حقایق مردد بوده و به تصمیم قطعی نرسیده، پس سعی دارد نگاهش با مصاحبه شونده تلاقی نکند(فرهنگی،۶۸:۱۳۹۷).

۳.مس‌گونه یا صورت

مس‌گونه یا صورت راهی برای ایجاد آرامش در زمانی است که فرد عصبی خشمگین یا نگران است(ناوارو،۱۳۹۶:۵۸).

۴.موقعیت سر

موقعیت سر رو به پایین می‌تواند نشان دهنده رفتار منفی یا تسلیم شدن مظنون داشته باشد(دیوید و دیگران،۱۳۹۹:۱۹۵).

۵.گرفتن بینی

وقتی می بینید فردی بینی خود را گرفته است فوراً استنباط می‌کنید که او بوی ناخوشایندی را استشمام کرده است معنای این حرکت غیر کلامی وی آن است که بوی بد می‌آید. اگر در اتاق مصاحبه سوژه بینی خود را لمس کرد، مثال فوق را به یاد آورید. اگر به هنگام مصاحبه در مورد برخی جنبه های خاص تحقیق یا مدرک ویژه ای که بر ضد سوژه هستند صحبت میکنید به افزایش فعالیت سوژه در ناحیه اصلی لمس صورت دقت کنید تعبیر این حالت آن است که سوژه با اطلاعات ناخوشایندی روبرو شده و درحال دچار شدن به استرس است و سعی میکند با فشار روانی خود مقابله کند به عبارت دیگر سوژه به صورت غیر کلامی می‌گوید که اظهارات شما بوی بد میدهد و نمی‌تواند آنها را تحمل کند (والترز،۱۳۸۵:۲۱۱).

۶)خمیازه‌های پی‌درپی

گاهی اوقات افرادی را می‌بینیم که تحت فشار استرس پی‌درپی خمیازه می‌کشند. خمیازه نه تنها شکلی از نفس عمیق کشیدن است بلکه در طول استرس که دهان خشک می‌شود خمیازه به غده‌های بزاقی فشار وارد می‌کند کش آمدن ساختارهای مختلفی که در دهان و اطرافش وجود دارد باعث می‌شود غده‌ها در زمان اضطراب داخل دهان خشک را مرطوب کنند در این حالات خمیازه به خاطر کسر خواب نیست بلکه به دلیل استرس است(ناوارو،۱۳۹۶:۶۳).

۷)مردمک چشم

چشم آیینه تفکراتی است که در ذهن جریان دارد بازتاب کلیه فرایندهای ذهنی را می توان به طور مستقیم در چشم مشاهده کرد تحقیقاتی که در حوزه اعصاب و زبان شناسی انجام شده حاکی از این امر است که چشم نسبت به تفکرات مختلف ذهنی از خود

واکنش‌های متفاوت نشان می‌دهد مردمک چشم افراد دروغگو شروع به تنگ شدن می‌کند و هر چقدر هم فرد دروغگوی ماهری باشد نمی‌تواند مردمک چشم خود را پنهان کند و حالت های مردمک چشم در مقابل شما آشکار می‌شود کوچک شدن مردمک چشم یکی از مهمترین‌های علایم دروغگوی است قوی ترین نشانه یک دروغگو و شناخت آن با زبان بدن این نشانه هست(فرهنگی،۵۷:۱۳۹۷)

۸)لبخند دروغین

«لبخند» «دروغین نوعی رفتار نمایشی» است که طی آن فرد برای گمراه کردن دیگری حالت خاصی را به چهره گرفته است. وضعیت ماهیچه های صورت در لبخند واقعی متفاوت از لبخند دروغین است. در لبخند واقعی گونه‌ها لب‌ها و چشم‌ها همگی دخیل هستند. هنگامی که فرد واقعاً لبخند می‌زند، لب‌ها بازتر و گوشه‌های دهان به سمت بالا متمایل می‌شود؛ اما در یک لبخند دروغین لب‌ها نازک شدن و با جمع شده آنها، دندان‌های به هم فشرده شده فرد نمایان می‌شوند. در یک لبخند، واقعی گونه‌های فرد رو به بالا متمایل می‌شوند و چشم ها معمولاً حالت شاد به خود می‌گیرند. طی لبخند دروغین درحالی که فرد می‌کوشد حالتی کاملاً دوستانه داشته باشد، دندان‌هایش کاملاً نمایان می‌شوند. لبخند دروغین اغلب اوقات بیش از حد بزرگ است و طی آن فقط دندان‌ها و لثه بالایی نمایان می‌شوند در این حالت به ویژه دندان‌های نیش به وضوح نشان داده می‌شوند(والترز،۲۱۲:۱۳۸۵).

۹)ماساژ دادن پاها

تمیز کردن پا یکی از رفتارهای آرامش بخشی است که غالباً کسی متوجه آن نمی‌شود. زیرا بیشتر اوقات زیر میز یا نیمکت روی می‌دهد در این فعالیت آرامش بخش یا تسکین دهنده فرد کف دست یا دستانش را روی پا یا پاها می‌گذارد و بعد آنها را از ران به سمت زانو حرکت می‌دهد. بعضی‌ها مالاندن پا را فقط یک بار انجام می‌دهند، اما غالباً پشت سرهم انجام می‌شود یا فقط پا ماساژ داده می‌شود ،همچنین، این کار در تلاش برای پاک کردن عرق کف دست که نتیجه‌ی اضطراب است انجام می‌شود، اما در اصل برای خلاص شدن از تنش است. این رفتار غیر کلامی ارزش بررسی شدن دارد، زیرا نشانه‌ی خوبی از تحت استرس بودن فرد است(ناوارو،۶۴:۱۳۹۶).

۱۰)لمس کردن بینی

در اصل اشاره لمس بینی نوع پیشرفته و پنهانی حفاظ دهان است. امکان دارد شامل چند مالش آرام در زیر بینی با یک لمس تقریباً سریع و نامحسوس باشد. بعضی از زنان این اشاره را با یک ضربه کوچک محتاطانه برگزار می‌کنند. توجه داشته باشید که این نوع اشاره و لمس بینی با خاراندن بینی خیلی متفاوت است. این اشاره ای که نشان از دروغگویی است فقط یک لمس کوتاه است و نباید آن را با خاراندن بینی اشتباه گرفت(فرهنگی،۱۳۹۷:۴۰).

۱۱)خمیازه کشیدن

یکی از رفتارهای جالب دهان خمیازه کشیدن است. سوژه در لحظاتی که تحت فشار است، برای کاهش ترس یا استرس خود این رفتار را انجام می‌دهد. در نتیجه خمیازه علامتی بسیار عالی دال بر وجود استرس در فرد است. خمیازه کشیدن در اثر نیاز بدن به اکسیژن و آزاد شدن یک هورمون محرک عصبی در بدن رخ می‌دهد اما خمیازه همیشه علامت فریبکاری فرد نیست. ممکن است فرد در اثر خستگی خواب آلودگی یا بی‌حوصلگی خمیازه بکشد. وظیفه مصاحبه گر آن است که تعبیر دقیق و صحیحی از رفتار خمیازه کشیدن داشته باشد.

خمیازه ای که نشانه فریبکاری ،باشد دارای چند ویژگی است. اگر بازجو به هنگام بازجویی با خمیازه‌های پیاپی سوژه روبرو شود احتمال فریبکاری سوژه زیاد است؛ البته به شرط آنکه بازجو دلیلی برای خستگی سوژه نیابد. اگر بازجو متوجه شود که سوژه فقط به هنگام مواجهه با پرسش‌های خاص خمیازه می‌کشد، خمیازه کشیدن علامت وجود اختلال در گفتار وی است اختلال گفتاری به دلیل ناتوانی سوژه در کسب خط فکری و ذهنی مشخص به وجود می‌آید این حالت نشانه وجود استرس و فریبکاری احتمالی است. اتلاف وقت ممکن است یکی دیگر از دلایل خمیازه کشیدن باشد. شاید سوژه بخواهد با خمیازه‌های مکرر بی‌حوصلگی خود را به مصاحبه گر نشان دهد. همچنین ممکن است سوژه با خمیازه کشیدن به مصاحبه گر بی‌احترامی کند. این حالت نوعی خشم نامحسوس است که از آن با عنوان خشم پنهان یاد کرده ایم(والترز،۱۳۸۵:۲۱۵).

۱۲)فرو بردن اب دهان

دروغ می‌تواند باعث افزایش ترشح هورمون آدرنالین شود که باعث ایجاد نوسان در تولید بزاق می‌شود و باعث می‌شود بیشتر انسان آب دهانش را به واسطه خشکی گلویش دروغ ببلعد (فرهنگی،۱۳۹۷:۳۵).

فرو بردن یا قورت دادن مکرر آب دهان یکی دیگر از نشانه‌های شاخص استرس است. برخی افراد، به سبب خشک شدن گلو و دهان فرد مجبور می‌شوند عمل قورت دادن را بیشتر انجام دهند. دو حالت دیگر وجود دارند که نشانه خشک شدن دهان می‌باشند. اولین حالت هنگامی است که مصاحبه‌گر صدای تیز و کوتاهی را از دهان سوژه بشنود. دومین نشانه خشک شدن دهان ، خشکی لب‌ها است ممکن است سوژه مرتب لب‌های خشک خود را با زبان بلیسد ولی لبهایش همچنان خشک باقی بمانند در برخی موارد ممکن است در ادامه روند مصاحبه لبهای سوژه ترک بخورد و شکاف بر دارد(والترز،۱۳۸۵:۲۱۶).

۱۳)میکرواکسپرشنها را دنبال کنید

میکرواکسپرشن به معنی حالات ریز چهره است که کوچکترین حرکات و تغییر حالت‌های ناگهانی چهره که در کمتر از یک ثانیه انجام می‌شود است. این حالت های چهره دقیقاً واکنش کنترل نشده ضمیر ناخودآگاه می‌باشد که پوشانده نشده است. زمانی که فرد مورد نظر در ظاهر خوشحال است اما در باطن عصبانی این نشانه در حالت چهره‌اش گه گاهی در کمتر از یک ثانیه نمایان می‌شود تنها راه تشخیص آن داشتن مهارت در آن است. تقریباً نود درصد به حالات ریز چهره دقت نمی‌کنند در حالی که می‌توانند در کمتر از یک ساعت تمرین به خوبی در تشخیص آن مهارت پیدا کنند(فرهنگی،۱۳۹۷:۵۵).

۱۴)حرکات سر

حرکات سر مانند تکان دادن سر به نشانه تأیید یا انکار، یا خم کردن سر به یک طرف می‌تواند نشانه‌هایی از توجه یا عدم توجه باشد(سایت FBI).

۱۵)جمع شدن آب دهان(کف سفید) کنار لب

شاید مصاحبه‌گر متوجه جمع شدن آب دهان یا کف سفید رنگ در یک یا هر دو گوشه دهان سوژه شود ، تغییر روند تولید بزاق، اغلب با تغییر ترکیب بزاق همراه است که در نتیجه ترشحی ضخیم و شیری رنگ ایجاد می‌شود. این ماده به صورت رسوبی رشته مانند

در گوشه‌های دهان مشاهده می‌شود. این حالت ممکن است یکی از نشانه های مهم استرس باشد در برخی موارد ممکن است کف سفید در گوشه‌های دهان سوژه مشاهده شود همین شرایط در افرادی که دچار اختلال استرس پس از سانحه لرزش دلیریومی الکلی ؛ اعتیاد به کوکایین کریستالیزه یا کراک ، مت امفتامین یا مواد شیمیایی دیگر هستند و افرادی که به جهت بیماری دارو مصرف می‌کنند، به ویژه داروهای قلب وجود دارد. همچنین این وضعیت را می‌توان در سوژه‌هایی که از نظر روانی نامتعادل یا بیماراند، مشاهده کرد(والترز،۱۳۸۵:۲۱۷).

۱۶)صدای خیلی زیر یا خیلی بم

روان شناسان معتقدند صدا علامت خوبی برای شناسایی دروغگو است چرا؟ در واقع این ما نیستیم که صدا را کنترل می‌کنیم مغز بر اساس احساساتی که داریم آن را به شکل اتوماتیک تنظیم می‌کند. وقتی دروغ می‌گوییم می‌ترسیم رسوا شویم بر این اساس معمولاً تن صدا تغییر می‌کند و خیلی زیر یا خیلی بم میشود(فرهنگی،۱۳۹۷:۳۸).

۱۷)تکنیک تقلید چهره (Facial Mimicry)

این تکنیک شامل تقلید حرکات و حالات چهره فرد مقابل است تا احساس راحتی و اعتماد در او ایجاد شود. این تکنیک می‌تواند به ایجاد ارتباط بهتر و جمع‌آوری اطلاعات دقیق‌تر در بازجویی‌ها کمک کند(سایت FBI ، ۲۰۱۶).

۱۸)تماس چشمی

روشی دقیق برای تحلیل اهمیت سطح تماس چشمی آن است که در ابتدا الگوی عادی یا سطح عادی تماس چشمی سوژه را تعیین کرد و سپس به دنبال یافتن تغییرات در آن الگو بود (والترز،۱۳۸۵:۲۲۸). قطع تماس چشمی که شامل حرکت سر بستن چشم‌ها برای مدت طولانی و مسدود کردن مسیر دیده می‌شود، بیانگر نپذیرفتن موضوع و در برخی موارد وجود حس شرم در فرد است اگر فرد در مورد موضوعی که برای وی یا فرد مقابل آزاد دهنده است صحبت می‌کند تماس چشمی دو فرد کمتر خواهد شد(والترز،۱۳۸۵:۲۲۵).

۱۹)مخفی کردن دهان یا چشمان

فرد فریب کار اغلب دهان یا چشمان خود را در هنگامی که صادق نباشد، پنهان می‌کند. این تمایل طبیعی به پوشش یک دروغ است؛ بنابراین اگر دست یک فرد در هنگام پاسخ به سؤالی در برابر دهانش قرار گیرد این مشخص است(فرهنگی،۱۳۹۷:۱۶۲).

۲۰)یک باور غلط از چشم ها

یکی از باورهای رایج ولی نادرست در خصوص مصاحبه‌های تحقیقی آن است که می‌توان صرفاً با نگاه کردن به حرکت چشم‌های فرد به راست یا دروغ بودن اظهارات وی پی برد در این پنداشت خلاف واقع از برنامه ریزی عصبی – زبانی، این موضوع مطرح شده که اگر چشمان فرد به سمت چپ حرکت کنند به احتمال زیاد فرد در حال یادآوری اطلاعات است. اگر مصاحبه گر سؤالی از سوژه بپرسد و مشاهده کند چشمان وی به سمت چپ حرکت می‌کنند به احتمال زیاد سخنان سوژه راست است زیرا او در حال به یاد آوردن اطلاعات است. از سوی دیگر حرکت چشم ها به سمت راست در ظاهر نشانه آن است که فرد در حال خلق اطلاعات است. اعتقاد بر این است سوژه‌ای که در پاسخ به پرس و جوهای مصاحبه گر واکنشی کلامی که همراه با حرکت چشمها به سمت راست باشد، از خود نشان دهد فریبکار است(والترز،۱۳۸۵:۲۳۲).

نتیجه‌گیری

زبان بدن، کلید گشودن قفل حقیقت در بازجویی

در این مقاله، به بررسی عمیق نقش و اهمیت مهارت‌های زبان بدن، به ویژه میمیک صورت، در فرآیند بازجویی پرداختیم. دریافتیم که در دنیای پیچیده و فریبنده بازجویی‌ها، جایی که کلمات می‌توانند پنهان‌کننده حقیقت باشند، زبان بدن به عنوان یک ابزار قدرتمند و قابل اعتماد برای کشف واقعیت‌های پنهان عمل می‌کند .همانطور که اشاره شد، توانایی خواندن و تفسیر زبان بدن می‌تواند تفاوت بین موفقیت و شکست را در بازجویی‌ها رقم بزند. بازجویانی که به این مهارت مجهز هستند، قادرند با تحلیل دقیق حرکات، حالات چهره و الگوهای تنفسی، سرنخ‌های ارزشمندی را در مورد صداقت یا فریبکاری فرد مورد بازجویی به دست آورند.

میمیک صورت، به عنوان یکی از جنبه‌های کلیدی زبان بدن، نقش بسزایی در آشکارسازی احساسات و واکنش‌های درونی فرد ایفا می‌کند. حرکات ظریف و ناخودآگاه عضلات صورت می‌توانند اطلاعات مهمی را در مورد احساسات واقعی فرد، حتی زمانی که سعی در پنهان کردن آن‌ها دارد، فاش کنند. با توجه به اهمیت این موضوع، پیشنهاد می‌شود که بازجوها در آموزش‌های خود به طور ویژه بر یادگیری و تمرین مهارت‌های مربوط به زبان بدن، به خصوص میمیک صورت، تمرکز کنند. مشاهده و تحلیل فیلم‌های بازجویی، تمرین با همکاران و دریافت بازخورد از متخصصان، می‌تواند به بهبود مهارت‌های آن‌ها در این زمینه کمک کند .

همچنین، لازم است به این نکته توجه شود که تفسیر زبان بدن نباید به صورت مطلق و قطعی انجام شود. عوامل مختلفی مانند فرهنگ، جنسیت، سن و وضعیت روانی فرد می‌توانند بر زبان بدن او تاثیر بگذارند. بنابراین، بازجوها باید با در نظر گرفتن این عوامل و با احتیاط و دقت، به تفسیر زبان بدن بپردازند .علاوه بر این، بازجوها باید به این نکته نیز توجه داشته باشند که زبان بدن تنها یکی از ابزارهای موجود در فرآیند بازجویی است و نباید به آن به عنوان تنها منبع اطلاعاتی تکیه کرد. ترکیب اطلاعات به دست آمده از زبان بدن با سایر شواهد و مدارک موجود، می‌تواند به دستیابی به نتایج دقیق‌تر و قابل اعتمادتر کمک کند .

در پایان، می‌توان گفت که مهارت‌های زبان بدن، به ویژه میمیک صورت، ابزاری ارزشمند و ضروری برای بازجویان هستند. با یادگیری و تمرین این مهارت‌ها، بازجوها می‌توانند به طور موثرتری به کشف حقیقت و دستیابی به عدالت کمک کنند. با این حال، لازم است به این نکته توجه شود که تفسیر زبان بدن باید با احتیاط و دقت انجام شود و نباید به آن به عنوان تنها منبع اطلاعاتی تکیه کرد. با توجه به اهمیت این موضوع، پیشنهاد می‌شود که تحقیقات بیشتری در زمینه زبان بدن و کاربردهای آن در بازجویی‌ها انجام شود. این تحقیقات می‌توانند به شناسایی الگوهای جدید زبان بدن، بهبود روش‌های تفسیر و آموزش زبان بدن و در نهایت، افزایش اثربخشی بازجویی‌ها کمک کنند.

منابع

۱. پرکره ، محمدحسین ، ۱۳۹۷ ، بازجویی در نظام حقوقی، www.seratnews.com.

۲. بازجویی چیست؟ | انواع بازجویی | مقدمات بازجویی | حقوق متهم در حین بازجویی | اهداف بازجویی ، www.newslaw.net.

۳. مهیمنی،محدثه،۱۳۹۰،بازجویی قانونی، www.web.archive.org.

۴. بی نام ، بی تا ، ناهنجاری های رفتاری و مصاحبه های تحقیقی ۲ ، www.leb.fbi.gov.

۵. ۱۳۹۱ ، مظنون چه کسی است ، وبگاه شرکت حفاظتی مراقبتی حصار فارس.

۶. محمدی،زهره،دستگاه لیمبیک چیست و چه عملکردی دارد، www.virtualdr.ir.

۷. انصاری،امیر،(۱۴۰۰)،زبان بدن:آنچه بدن می‌گوید.

۸. اسماعیلی ، فاطمه ، (۱۴۰۲) ، زبان بدن در مصاحبه شغلی ۱۳ نکته کاربردی ، www.uprodemy.com.

۹. ناوارو ، جو ، (۱۳۹۶) ، زبان بدن آنچه بدن میگوید ، ترجمه شده امیر انصاری ، اصفهان نشر آموخته.

۱۰. دیوید ، زولاوسکی ، داگلاس ، (۱۳۹۹) ، ابعاد عملی مصاحبه و بازجویی ، ترجمه شده علی علیزاده ، انتشارات حدیث کوثر.

۱۱. بی نام ، (۲۰۱۶) ، مروری بر علم ، www.fbi.gov.

۱۲. والترز ، استن بی ، (۱۳۸۵) ، اصول مصاحبه و بازجویی مبتنی بر حرکت شناسی ، ترجمه مهدی جاوید ، ناشر:دانشگاه علوم انتظامی _ معاونت آموزش.

۱۳. فرهنگی ، سید محمد ، (۱۳۹۷) ، مهارت های کشف دروغ ، ناشر:موسسه چاپ و انتشارات دانشگاه اطلاعات و امنیت ملی.

۱۴. میر ، ماذیار میمیک چهره چیست؟What is the mimic face قسمت اول ، www.mazyarmir.com.

۱۵. البرزی ، پرویز ، رئیسی ، رعنا. (۱۳۸۸). بررسی سیر تحول زبانشناسی مقابله‌ای.

منابع لاتین

1. Poyatos , Fernando (2002). Nonverbal Communication Across Disciplines, Volume II. John Benjamins Publishing Company. p. 189. ISBN.
2. Navarro , Joe , (2015) , What Every BODY is Saying.
3. Pease , Barbara , Pease , Allan (2006) , The Definitive Book of Body Language.
4. Kuhnke , Elizabeth (2015) , Body Language For Dummies.
5. Joseph V (2023) , US National Library of Medicine , www.medlineplus.gov.
6. Matsumoto , David , (2014) , Reading People: Behavioral Anomalies and Investigative Interviewing.
7. Budden , John , (2014) , Quickly read, analyze, and interpret body language.
8. Prater , Tom , (2018) , Body Language and Interrogations.
9. Navarro , Joe , (2018) , The Dictionary of Body Language.